

JUVAN KUNNAN KONSERNIOHJE

Hyväksytty kunnanvaltuustossa 11.12.2017

1 § Konserniohjeen tarkoitus ja tavoite

Kunnan konserniohjeella luodaan puitteet ensisijaisesti kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kunnan strategian ja tavoitteiden mukaisesti. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös kuntayhtymien ja osakkuusyhteisöjen omistajaohjauksessa.

Konserniohjeella pyritään ohjauksen yhtenäistämiseen, omistajanäkökulman toteuttamiseen yhteisöjen toiminnassa sekä kunnan yhteisöstä saaman tiedonkulun kehittämiseen.

2 § Kuntakonsernin käsite ja Juvan kunnan konsernirakenne

Kuntalain (410/2015) 6 § mukaan yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta, on kunnan tytäryhteisö. Kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin. Kirjanpitolaissa määräysvallalla tarkoitetaan tilannetta, jossa kunnalla on 1) enemmän kuin puolet kohdeyrityksen kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, 2) oikeus nimittää ja erottaa enemmistö jäsenistä kohdeyrityksen hallituksessa tai siihen verrattavissa olevassa toimielimessä.

Juvan kunnan konserniin kuuluvat emoyhteisön Juvan kunnan lisäksi seuraavat tytäryhteisöt:

Tytäryhteisö	Juvan kunnan omistusosuus %
Koy Lammentausta	100
Hasamäki Oy	94,68
Koy Juvan Puulaakso	93,8
Koikkalan Vesihuolto Oy	92,00

Kunnan osakkuusyhteisöillä tarkoitetaan kirjanpitolain 1 luvun 7 ja 8 § tarkoittamaa omistusyhteisyyttä ja osakkuusyrittä.

Juvan osakkuusyhteisöjä ovat seuraavat yhteisöt:

Osakkuusyhteisö	Juvan kunnan omistusosuus %
Järvi-Saimaan Palvelut Oy	45,00
RaJuPuSu Monitoimihalli Oy	30,00
Oy Avant Niko Ab	49,00
Koy Juvan Tenhusentie 3	49,40

Juvan kunta on jäsenenä seuraavissa kuntayhtymissä:

Kuntayhtymä	Omistusosuus %
Etelä-Savon sosiaali- ja terveystoimen ky	6,43
Etelä-Savon maakuntaliitto	4,435
Itä-Savon Päihdehuollon ky	1,274
Vaalijalan ky	2,798
Keski-Savon Jätehuollon liikelaitoskuntayhtymä	11,10

Lisäksi Juvan kunnalle tärkeä yhteisö sitoutuneen pääoman kautta on Suur-Savon Sähkö Oy. Kunta omistaa 5 898 osaketta. Yhtiön koko ulkona oleva osakekanta on 75 331 osaketta, joten Juvan kunnan omistusosuus yhtiöstä on 7,83 %.

Tilinpäätöksen yhteydessä vuosittain päivitetään Juvan kunnan omistamien yhteisöjen omistusosuudet.

Kunnan omistajaohjaus tarkoittaa niitä toimenpiteitä, joilla kunta omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan (Kuntalaki 46 §). Omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus. Kunnan tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus. (Kuntalaki 47 §)

Konserniohje ei muuta tytäryhteisöjen, osakkuusyhteisöjen tai kuntayhtymän johdon oikeudellista asemaa tai vastuuta. Tämä konserniohje hyväksytään kunnan tytäryhteisöjen yhtiökokouksessa ja hallituksessa. Samalla tytäryhteisö sitoutuu konserniohjeen noudattamiseen kokonaisuudessaan, jollei niitä koskevasta pakottavasta lainsäädännöstä muuta johdu. Mahdollisesta ristiriidasta tulee yhteisön johdon ilmoittaa välittömästi konsernijohdolle.

4 § Konsernin toiminta, johtaminen ja ohjaus

Juvan kunnan hallintosäännön 126 § mukaan kunnan *konsernijohtoon* kuuluvat kunnanhallitus sekä kunnanjohtaja ja erikseen määrätyt viranhaltijat. Hallintosäännön 127 § mukaan konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Juvan kunnassa konsernijohdon muodostavat kunnanjohtaja ja kunnanhallitus.

Kunnanvaltuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Linjaukset määritellään joko erillisillä päätöksillä tai kuntastrategian ja talousarvion yhteydessä.

Kunnanhallitus ohjaa kuntakonsernia antamalla konsernitason toimintaohjeet ja –periaatteet. Kunnanhallitus seuraa kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnan ja valvonnan järjestämistä sekä ohjeiden noudattamista ja tekee tarvittaessa kehittämis- ja toimenpide-ehdotuksia.

Juva-konserniin kuuluvien liiketoimintaa harjoittavien yhteisöjen tulee toimia terveiden liiketoimintaperiaatteiden mukaisesti. Yhteisön päätösten tulee olla konsernin kokonaisedun mukaisia. Kokonaisuus voi olla rahamääräistä, laadullista tai esimerkiksi palvelutasoon liittyvää hyötyä tai etua.

Tytäryhteisöt ovat velvollisia pyytämään jo valmisteluvaiheessa ohjeita konsernijohdolta merkittävien asioiden päätöksentekoa varten. Ohjeita tulee pyytää mm. seuraavissa asioissa:

- hallituksen jäsenten valinta
- toimitusjohtajan valinta
- toiminnan olennainen laajentaminen tai supistaminen tai juridisen rakenteen muutos
- yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen merkittävä muuttaminen
- yhteisön toimialan kannalta poikkeuksellisen merkittävä investointi tai omaisuuden luovutus
- periaatteelliset tai taloudellisesti merkittävät sopimukset
- huomattava velanotto ja/tai lainananto
- yhteisön strategia ja pitkän aikavälin tavoitteet

5 § Tilikausi, kirjanpito, tilintarkastus, raportointi ja kunnan takaus

Tytäryhteisöjen tilikausi on kalenterivuosi. Yhteisöt laativat kirjanpidon itsenäisesti siten, että tilinpäätöksistä on laadittavissa konsernitilinpäätös. Kunnan talousjohto antaa tarkemmat ohjeet tarvittavista tiedoista ja aikatauluista.

Tytäryhteisöjen tilintarkastajaksi valitaan kunnan tilintarkastusyhteisö. Asia tulee huomioida tytäryhteisön yhtiöjärjestyksessä.

Tytäryhteisö raportoi kunnalle toiminnastaan ja taloudestaan konsernijohtoon antamien ohjeiden ja aikataulun mukaisesti vähintään tilinpäätöstä varten. On suositeltavaa, että ainakin Koy Lammesta raportoi toiminnastaan myös kesken tilivuoden elokuussa. Raportointi on lisäksi välttämätöntä aina, kun yhteisön toiminnassa on olennaisia poikkeamia kunnan määrittämistä tavoitteista. Tytäryhteisön on annettava konsernijohtoon pyynnöstä muitakin selvityksiä toiminnastaan ja taloudestaan.

Tarkastuslautakunnalla on oikeus pyytää ja saada tytäryhteisöiltä tietoja valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisen ja kuntakonsernin tuloksellisuuden arviointia varten. Tarkastuslautakunta voi kutsua tytäryhteisön toimielimen jäsenen tai palveluksessa olevan henkilön kuultavaksi lautakunnan kokoukseen. Tarkastuslautakunnan jäsen ei saa paljastaa haltuunsa saamaa salassa pidettävää tietoa sivulliselle.

Juva -konsernin rahoituskuluja vähentääkseen tytäryhteisö voi pyytää kunnan takausta lainoilleen, joka yleensä pienentää rahalaitosten perimää lainamarginaalia. Takauksen myöntämisestä päättää kunnanvaltuusto.

6 § Riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Kuntakonsernissa noudatetaan kunnan ja tytäryhteisöjen kesken yhtenäistä riskienhallintapolitiikkaa ja tytäryhteisöjen on noudatettava konsernijohtoon antamia ohjeita riskienhallinnasta. Tytäryhteisöjen on huolehdittava omaisuutensa ja toimintansa vakuuttamisesta ja seurattava vakuutusturvan ajanmukaisuutta.

Tytäryhteisöjen on huolehdittava riittävän sisäisen valvonnan järjestämisestä kunnan riskienhallintapolitiikan mukaisesti. Tytäryhteisöjen hallitusten ja toimitusjohtajan vastuulla on sisäisen valvonnan rakenteiden luominen omissa organisaatioissaan.

7 § Yhteistoiminta tavaroiden ja palveluiden hankinnoissa

Hankintalainsäädännön mukaan hankintojen kilpailuttamisvelvollisuus koskee kunnan tytäryhteisöjä. Konsernin sisäisiä hankintoja suunniteltaessa hankintasäännösten määräykset on otettava huomioon.

Tytäryhteisöjen on selvitettävä hankintayhteistyön edellytykset kunnan hankinnoista vastaavilta ennen hankintojen toteuttamista. Hankintayhteistyö voi liittyä esimerkiksi tukipalvelujen järjestämiseen. Päätös hankintayhteistyöhön osallistumisesta tehdään erikseen kussakin tytäryhteisössä emoyhteisön ohjeistuksen mukaisesti, ellei ole perusteltua syytä poiketa siitä.

8 § Tiedottaminen ja tiedonsaanti

Yhteisöjä koskevasta tiedotuksesta vastaavat yhteisön puolesta hallitus ja toimitusjohtaja sekä kunnan puolesta kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Yhteisön tiedottamisen on tuettava konsernin asettamia tavoitteita ja toimintapolitiikkaa. Tiedottamisessa on otettava huomioon yleiset tiedotusperiaatteet sekä julkisuus- ja salassapitosäännökset.

Kunnan luottamushenkilöllä on oikeus saada kunnan viranomaisilta niiden hallussa olevia tytäryhteisöjen toimintaa koskevia tietoja, joita luottamushenkilö pitää toimessaan tarpeellisina ja jotka viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaan eivät ole vielä julkisia ja jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Tietopyyntö esitetään kirjallisesti konsernijohdolle.

Luottamushenkilö ei saa luovuttaa tietojensaantioikeuden nojalla saamiaan tietoja eteenpäin, koska tiedot on tarkoitettu vain hänelle henkilökohtaisesti luottamustehtävän hoitamista varten. Asiakirjoihin tulee merkitä, mikäli ne ovat salassa pidettäviä.

9 § Ohjeiden voimaantulo

Konserniohje tulee voimaan 1.1.2018 alkaen ja korvaa aiemman 30.9.2010 hyväksytyn ohjeen.